

Klasa 7

4.05.2020

Temat: Rozwój Kościoła w średniowieczu

<https://www.youtube.com/watch?v=uXTXXTgEdhQ>

W średniowieczu dzięki uzyskanej wolności Kościół szybko się rozwijał. Za swój cel postawił sobie chrystianizację i wychowanie duchowe **nowych ludów, między innymi Anglosasów** (dzięki działalności mnichów benedyktyńskich w VI wieku) i **ludów germańskich** (przez misje Świętego Bonifacego w VII wieku). Na **ziemiach słowiańskich** chrześcijaństwo dotarło na przełomie IX i X wieku dzięki **misjonarzom z Bizancjum**. Szczególne znaczenie mieli bracia: Święci **Cyryl i Metody** zwani Apostołami Słowian.

By łatwiej nam było uporządkować najważniejsze wiadomości na temat poznawanej dziś epoki średniowiecza wykonajmy **pierwsze zadanie w „Kartach pracy”**:

36. Rozwój Kościoła w średniowieczu

Zadanie 1.
Uzupełnij puste miejsca odpowiednimi informacjami.

Kościół rozprzestrzenił się w:

- – dzięki działalności mnichów benedyktyńskich w VI wieku,
- wśród ludów germańskich – przez misje w VII wieku,
- na ziemiach słowiańskich – poprzez działalność .

Życie Kościoła ubogaciło się przez powstanie licznych zakonów np.:

Benedyktyni – wspólnota powstała w VI wieku na Monte Cassino. Dzięki ich działalności misyjnej chrześcijaństwo rozkrzewiło się po całej Europie. Programem ich życia było hasło „Módl się i pracuj”.

Zakony Rycerskie – powstały, aby bronić Grobu Pańskiego i wspomagać chrześcijan w Ziemi Świętej. Oprócz życia zakonnego prowadzili również działania wojskowe. Należeli do nich między innymi: Joannici, Krzyżacy i Templariusze.

Bracia Mniejsi założeni przez Świętego Franciszka. Powstali w XII wieku, w swojej regule stawiali szczególny nacisk na dobrowolne ubóstwo. Ich hasłem jest „Pokój i Dobro”

Zakon Kaznodziejski założony przez Świętego Dominika. Za swój podstawowy cel przyjęli studiowanie i głoszenie Ewangelii. Przecistawiali się herezjom oraz przyczyniali się do rozwoju teologii i filozofii na uniwersytetach, czego przykładem może być Św. Tomasz z Akwinu.

Zbierzmy informacje na temat prężnie działających w średniowieczu wspólnot zakonnych w **zadaniu nr 2 w „Kartach pracy”**:

By odkryć kolejne osobliwości średniowiecza sięgnijmy znowu do waszego podręcznika lub skorzystaj z teksty poniżej:

Funkcja kulturotwórcza Kościoła:

Klasztory i kościoły były ośrodkami życia intelektualnego i artystycznego. Zajmowano się tam ręcznym **kopiowaniem tekstów** i tworzono pięknie ozdobione **księgi (tak zwane manuskrypty)**. Zakładano również pierwsze biblioteki. Gromadzono tam książki i zapiski kronikarskie, dzięki którym dzisiaj możemy poznawać historię. Przykładem może być Kronika Wincentego Kadłubka. W związku z życiem

liturgicznym rozwijał się śpiew gregoriański i teatr religijny, gdzie wystawiano między innymi Misteria o Męce Pańskiej.

Działalności w szkolnictwie:

Pierwsze szkoły powstawały przy parafiach i przy katedrach. Na początku były nieliczne, zakładane głównie w miastach. Najpierw służyły celom kościelnym: kształcono tam przyszłych duchownych. Później zaczęto też przyjmować młodzież świecką, którą uczono czytać i pisać a także objaśniano jej zasady wiary. W średniowieczu powstały także liczne uniwersytety.

Zaangażowanie w rozwój gospodarczy:

Zakonnicy (szczególnie cystersi i benedyktyni) rozpowszechniali zdobycze cywilizacji w dziedzinie rolnictwa. Przy klasztorach uczono ludzi pracy na roli, ulepszania narzędzi, nawadniania pól, hodowli ryb i bydła. Uprawiano również nowe gatunki ziół, lecząc nimi okolicznych mieszkańców

Działalność charytatywna:

Kościół był pierwszą instytucją charytatywną średniowiecza, do którego funkcji społecznych należało wspieranie ubogich. Otaczano specjalną troską biednych i chorych, którzy nie mieli opieki. Dzięki zaangażowaniu Kościoła powstawały liczne hospicja, szpitale, przytulki.

Sięgnijmy raz jeszcze do „Kart pracy”, by uporządkować kolejną część naszej wiedzy o epoce średniowiecza:

Zadanie 3.

Wpisz brakujące wyrazy w puste miejsca.

Klasztory i kościoły były ośrodkami życia intelektualnego i artystycznego. Zajmowano się tam kopiowaniem [] i pisaniem [], dzięki którym dzisiaj możemy poznawać historię. Kościół przyczyniał się do rozwoju szkolnictwa, właśnie przy [] i przy [] powstawały pierwsze szkoły, gdzie młodzież uczyła się czytać i pisać. Szczególnie zakonnicy rozpowszechniali zdobycze cywilizacji w dziedzinie []. Przy klasztorach uczono ludzi [], ulepszania narzędzi, nawadniania pól, hodowli ryb i bydła. Dzięki zaangażowaniu Kościoła powstawały liczne [], szpitale, [], gdzie otaczano specjalną troską ubogich i [].

Zastosowanie życiowe:

Zgłębiając tajniki średniowiecza dostrzegamy, że był to czas, kiedy wielu ludzi czuło się szczerze odpowiedzialnych za Kościół: za jego obraz w świecie, ale także za ludzi tworzących kościelną wspólnotę. Warto wobec tego zapytać o korzenie takiej postawy...

Święty Paweł czy Święty Piotr w swoich listach często porównywali Kościół – wspólnotę wiernych do duchowej budowli, a chrześcijan do żywych kamieni (zob. Ef 2, 19–22; 1P 2, 4–5). Zastanówcie się teraz, w jaki sposób możecie przyczynić się do budowania Kościoła – wspólnoty wiernych.

<https://www.youtube.com/watch?v=4DgSfWLEKa8&t=2s>

Członkami Kościoła jesteśmy wszyscy na mocy sakramentu chrztu, a co za tym idzie wszyscy jesteśmy odpowiedzialni. Pamiętaj o modlitwie za Kościół.

Notatka: W średniowieczu Kościół szybko się rozwijał i chrystianizował nowe ludy. Sprzyjały temu również nowo powstałe zakony. W tym czasie w sposób znaczący Kościół tworzył europejską kulturę, angażując się w życie religijne i społeczne.